

Verkorte, geanonimiseerde versie Eindrapportage onderzoeksbevindingen 2009

AWBZ-instelling stichting Winnersway Verslavingszorg, Leiden
Zorgverlenersnummer 290836

Deze rapportage is een verkorte, geanonimiseerde versie van wat in de eindrapportage is opgenomen die aan stichting Winnersway Verslavingszorg op 17 juli 2009 is afgegeven en die om privacy redenen niet openbaar zal worden gemaakt.

INHOUDSOPGAVE

1. Aanleiding en achtergrond onderzoek.....	1
1.1 AWBZ-erkenning.....	1
1.2 Onderzoek	1
2. Onderzoeksvragen	3
3. Verrichte werkzaamheden, wederhoor en leeswijzer.....	4
3.1 Verrichte werkzaamheden	4
3.2 Gevoerde gesprekken.....	4
3.3 Wederhoor	5
3.4 Afronding onderzoek.....	5
4. Samenvatting onderzoeksbevindingen	6
5. Consequenties onderzoek	12
5.1 Door te voeren wijzigingen en maatregelen	12
5.2 Overige consequenties	13
5.3 Controle op doorvoering maatregelen	14
5.4 Ingediende declaraties	14
5.5 Financiële positie	14

1. Aanleiding en achtergrond onderzoek

1.1 AWBZ-erkenning

In haar brief van 28 augustus 2008 verzoekt stichting Winnersway Verslavingszorg (hierna Verslavingszorg) het agentschap CIBG, onderdeel van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, om als instelling voor verzekerden met een psychiatrische aandoening, specifiek verslaafden, toegelaten te worden voor de AWBZ-functies ondersteunende en activerende begeleiding, persoonlijke verzorging en verblijf.

De aanvraag betreft kleinschalig wonen voor verslaafden op het adres Turkooslaan 131 in Leiden (30 plaatsen voor mannen) en op het adres Lammenschansweg 71 in Leiden (8 plaatsen voor vrouwen). De plaatsen zouden met ingang van 1 december 2008 in gebruik worden genomen. Voorafgaand hieraan was Verslavingszorg ook al actief op dit terrein, zij het dat dit via Stichting Thuiszorg Nederland (hierna STN) in onderaanneming geschiedde.

Met haar brief van 27 oktober 2008 besluit het agentschap CIBG om met ingang van 1 december 2008 Verslavingszorg toe te laten als instelling voor ondersteunende en activerende begeleiding, persoonlijke verzorging en verblijf. De capaciteit als instelling wordt vastgesteld op 38 plaatsen en geldt uitsluitend voor verzekerden met een psychiatrische aandoening (specificatie verslaafden).

Op 8 december 2008 gaat het Zorgkantoor Zuid-Holland Noord én het Zorgkantoor Amstelland en de Meerlanden (hierna Zorgkantoor) een overeenkomst aan met Verslavingszorg voor de volgende te leveren zorg:

- Extramurale zorg die voor 2009 begroot is op ruim € 344.000 en volgens de van Verslavingszorg ontvangen offerte *Zorginkoop 2009 extramuraal* in 2009 bestaat uit:

- Ondersteunende begeleiding	5.330 uur
- Activerende begeleiding	1.909 uur
- Persoonlijke verzorging	<u>200</u> uur
	7.439 uur

- Intramurale zorg waarbij voor 2009 ruim € 443.000 is begroot voor verzorgingsdagen en bijna € 347.000 voor plaatsen kleinschalig wonen (totaal € 790.000) en volgens de van Verslavingszorg ontvangen offerte *Zorginkoop 2009 intramuraal* in 2009 bestaat uit:

- Veranderingsgerichte volledige begeleiding	4.337 dagen
- Veranderingsgerichte beperkte begeleiding	<u>1.711</u> dagen
	6.048 dagen

Voor 2009 is de door Verslavingszorg te leveren zorg dus begroot op € 1.134.000. Daarbij komt dat formeel gezien de overeenkomst met het Zorgkantoor op 1 december 2008 inging maar dat Verslavingszorg besloten heeft om pas vanaf 1 januari 2009 hiervan daadwerkelijk gebruik te maken.

1.2 Onderzoek

In de periode maart/april van elk jaar moeten zorgaanbieders zoals Verslavingszorg door hun accountant een verklaring laten afgeven waarin de accountant na onderzoek verklaart dat de zorgaanbieder zich in het voorafgaande jaar heeft gehouden aan de richtlijnen van de kaderregeling AO/IC. Aangezien Verslavingszorg voor de AWBZ een startende zorgaanbieder is, is een dergelijke verklaring over 2009 pas in de loop van 2010 beschikbaar.

Ten aanzien van het eerste boekjaar moet het Zorgkantoor er zelfstandig op toezien dat de zorgaanbieder op een juiste wijze invulling geeft aan de uitvoering van de administratie. Dit is dan ook de reden dat het Zorgkantoor een aantal maanden na afsluiten van de overeenkomst bij nieuwe zorgaanbieders een werkbezoek aflegt om de kwaliteit van de financiële administratie, de cliëntenadministratie en de AWBZ-dienstverlening te beoordelen. Dit (reguliere) onderzoek kondigt het Zorgkantoor met zijn brief van 17 maart 2009 bij Verslavingszorg aan waarna op 26 maart 2009 een werkbezoek aan Verslavingszorg wordt gebracht.

Op 28 maart 2008, twee dagen na dit bezoek, verschijnt in het Leidsch Dagblad een uitgebreid artikel (bijlage X) waarin is vermeld dat de Inspectie voor de Gezondheidszorg "opzienbarende en alarmerende" klachten over Verslavingszorg heeft ontvangen en dat bij Verslavingszorg die gelieerd zou zijn aan de pinksterkerk Outreach Center Nederland (hierna OCN), volgens ex-medewerkers onder wie de heer Kraaijenoord, van alles mis zou zijn. In het artikel wordt ook een huisarts geciteerd die de geruchten bij Verslavingszorg kent, deze geruchten "steeds verontrustender" vindt en het idee heeft dat er op het vlak van keuzevrijheid van de cliënten en het geld problemen zouden zijn.

In het artikel is verder nog vermeld dat Verslavingszorg volgens ex-medewerkers maandelijks € 2.500 aan OCN zou overmaken en dat uit Werkprojecten waaraan cliënten van Verslavingszorg zouden deelnemen, nog eens € 4.000 per maand extra aan OCN zou worden doorgepluist. De werkprojecten zouden zijn ondergebracht in stichting Werkprojecten (hierna Werkprojecten).

Voorgaande zou mogelijk betekenen dat AWBZ-gelden voor andere doeleinden zouden worden gebruikt dan waarvoor de gelden ter beschikking zijn gesteld, namelijk voor het verlenen van zorg aan verslaafden. Tenslotte zouden volgens dit artikel het bijwonen van kerkdiensten van OCN en het volgen van Bijbelstudie onderdeel uitmaken van het hulpprogramma dat aan cliënten wordt geboden.

Het artikel is voor het Zorgkantoor aanleiding om de financiële administratie van Verslavingszorg over 2008 en de eerste drie maanden van 2009 aan een uitgebreid onderzoek te onderwerpen dan in eerst instantie de bedoeling was. Het Zorgkantoor brengt op 31 maart 2009 eerder dan de planning was een vervolgbezoek bij Verslavingszorg.

Voor dit onderzoek wordt tenslotte nog van belang dat staatssecretaris van Volksgezondheid Bussemaker op 2 april 2009 tijdens het interpellatiedebat in de Tweede Kamer benadrukt (bron: artikel Leidsch Dagblad van 3 april 2009):

"Een verslaafdenopvang mag best een band met een godsdienstige organisatie hebben. Maar zorgtaken en religieuze activiteiten moeten streng van elkaar gescheiden zijn. AWBZ-geld mag nooit gebruikt worden om grote kerkbijeenkomsten te houden."

Zij geeft tijdens dit debat verder aan dat zij de resultaten afwacht van het onderzoek dat het Zorgkantoor en de Inspectie voor de Gezondheidszorg op dat moment uitvoeren. Als zou blijken dat Verslavingszorg AWBZ-geld of uitkeringsgeld verkeerd gebruikt, zou dit geld kunnen worden teruggevorderd. Als daar aanleiding voor is, zou aangifte bij justitie volgen. De staatssecretaris geeft tenslotte aan dat het Zorgkantoor haar van de uitkomsten van het onderzoek op de hoogte zal stellen.

De uitspraken van de staatssecretaris zijn voor het Zorgkantoor mede aanleiding om op 3 april 2009 aan Verslavingszorg een groot aantal vragen te stellen om zo een indruk te krijgen op welke wijze Verslavingszorg AWBZ-gelden (en uitkeringsgelden) in de periode januari 2008 tot en met maart 2009 heeft ingezet.

2. Onderzoeksvragen

Het onderzoek waartoe het Zorgkantoor naar aanleiding van het op 30 maart 2009 gepubliceerde artikel in het Leidsch Dagblad en de uitspraken van de staatsecretaris besloot, moest antwoord geven op de volgende vragen.

1. Welke financiële en organisatorische band bestaat er tussen Verslavingszorg, Werkprojecten en OCN?
2. In hoeverre voldoet de financiële administratie en de cliëntenadministratie aan de eisen die hieraan gesteld worden?
3. Om wat voor cliënten gaat het?
4. In hoeverre levert Verslavingszorg kwalitatieve zorg?
5. Waaruit bestaat de begeleiding en zorg die Verslavingszorg zegt te geven?
6. In hoeverre kan deze begeleiding als AWBZ-zorg worden aangemerkt?
7. In hoeverre zijn er aanwijzingen dat AWBZ-gelden niet aan AWBZ-zorg dan wel aan OCN ten goede zijn gekomen?

Hierbij is de onderzoeksperiode gesteld op januari 2008 tot en met maart 2009 omdat de periode waarop de overeenkomst met het Zorgkantoor betrekking heeft (i.c. januari tot en met maart 2009), te kort zou zijn om een goede indruk te krijgen van de financiële en organisatorische situatie bij Verslavingszorg.

Een samenvatting van de bevindingen van dit onderzoek is in hoofdstuk 4 opgenomen. In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op de verrichte werkzaamheden en de wijze waarop de onderzoeksbevindingen aan Verslavingszorg zijn teruggekoppeld.

3. Verrichte werkzaamheden, wederhoor en leeswijzer

3.1 Verrichte werkzaamheden

In het kader van het onderzoek zijn de volgende werkzaamheden verricht:

- Inventariseren van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving;
- Bestuderen van de volgende stukken:
 - de wet- en regelgeving;
 - de aanvraag voor AWBZ-erkenning;
 - de aanvraag voor de functie Verblijf (kleinschalig wonen);
 - de door Verslavingszorg bij het Zorgkantoor ingediende offertes Intramuraal en Extramuraal 2009;
 - het contract AWBZ 2009 Zorgkantoor en Zorgaanbieder AWBZ,
 - het behoeftenonderzoek intramurale zorg voor drank- en drugsverslaafden in Leiden en omgeving 2008, opgesteld door Transmissie
 - het Zorgplan voor de fasen 1 tot en met 5
- Bij Verslavingszorg op 3 en 16 april 2009 opvragen van stukken die voor het onderzoek van belang zijn alsmede op deze data schriftelijk stellen van vragen naar aanleiding van het onderzoek (hoor);
- Beoordelen van de door Verslavingszorg op 9 en 21 april 2009 verstrekte gegevens en op de vragen gegeven antwoorden;
- Beoordelen van de door het CIZ afgegeven indicatiebesluiten van cliënten die in het eerste kwartaal 2009 bij Verslavingszorg waren opgenomen;
- Recapituleren van de onderzoeksbevindingen in een conceptrapportage;
- Aan Verslavingszorg voorleggen van deze conceptrapportage (wederhoor);
- Kennisnemen van:
 - de rapportage van de Inspectie voor de Gezondheidszorg (hierna IGZ) opgesteld naar aanleiding van het door de IGZ in april 2009 aan Verslavingszorg gebrachte toezichtbezoeken;
 - de uitspraak van de voorzieningenrechter in het kort geding dat op 17 juni 2009 plaatsvond.
 - de tweede versie van het plan van aanpak dat Verslavingszorg heeft opgesteld naar aanleiding van de rapportage van de IGZ, en het begeleidende e-mailbericht van 10 juli 2009 van Verslavingszorg aan het Zorgkantoor;
- Verwerken van de reactie van Verslavingszorg in de eindrapportage;
- Opstellen van de brief aan de staatssecretaris

De opgevraagde gegevens zijn door Verslavingszorg verstrekt.

3.2 Gevoerde gesprekken

In het kader van het (reguliere) onderzoek is op 26 maart 2009 gesproken met het hoofd Financien en Administratie en een medewerker van Van Wezel accountants en adviseurs. Bij dit gesprek waren van de kant van het Zorgkantoor twee medewerkers aanwezig. Van dit gesprek is alleen voor interne doeleinden een verslag gemaakt.

Naar aanleiding van het artikel in het Leidsch Dagblad van 28 maart 2009 is op 31 maart 2009 gesproken met een oud-medewerker van Verslavingszorg die in dit artikel zijn visie op een aan-

tal zaken geeft. Wat deze oud-medewerker tijdens dit gesprek aan het Zorgkantoor heeft verteld, is niet in de integrale versie van de eindrapportage opgenomen.

Wel is de reactie van Verslavingszorg op een aantal zaken die tijdens het onderzoek zijn onderzocht, aan deze oud-medewerker voorgelegd. Zijn reactie is indien dit van belang is, in de integrale versie van eindrapportage opgenomen. Verder zijn aan het CIZ vragen gesteld over de wijze waarop indicatiebesluiten in de afgelopen jaren tot stand kwamen. Ook de reactie van het CIZ is in de integrale versie van de eindrapportage verwerkt.

3.3 Wederhoor

In het kader van wederhoor is op 28 april 2009 de conceptrapportage ter becommentariëring aan Verslavingszorg toegezonden. Op verzoek van de advocaat van Verslavingszorg is, werd de uiterste datum waarop in eerste instantie gereageerd moest worden (i.c. 4 mei 2009) verschoven naar 20 mei 2009.

Op 19 mei 2009 werd van Verslavingszorg de schriftelijke reactie op deze conceptrapportage ontvangen. In bijlage II van de integrale versie van de eindrapportage is per reactiepunt vermeld of en zo ja, op welke wijze de reactie in de rapportage verwerkt is.

3.4 Afronding onderzoek

Het onderzoek werd op 17 juli 2009 afgesloten. De (integrale versie van de) eindrapportage werd op 17 juli 2009 aan Verslavingszorg toegestuurd.

Voor de beantwoording van vragen van leden van de Tweede Kamer is aan de hand van de integrale versie deze verkorte, geanonimiseerde versie van de eindrapportage (i.c. de openbare versie) voor het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (hierna Ministerie) opgesteld. Hierin zijn uit de integrale versie van de eindrapportage om privacyredenen de hoofdstukken 4 en 5 waarin de onderzoeksbevindingen en de reactie van Verslavingszorg op de conceptrapportage (wederhoor) zijn opgenomen, én alle bijlagen niet opgenomen.

In het begeleidend schrijven dat bij de verkorte, geanonimiseerde versie van de eindrapportage aan het Ministerie is meegestuurd, is expliciet vermeld dat deze versie niet voor andere doeleinden dan de hiervoor genoemde mag worden gebruikt en dat deze versie ook niet (ter inzage) mag worden verstrekt aan andere instanties dan het Ministerie en/of aan personen die niet bij het Ministerie werkzaam zijn.

Indien het Ministerie voornemens is dit wel te doen, dan dient het Ministerie dit schriftelijk aan het Zorgkantoor voor te leggen. Per geval zal dan i worden beoordeeld of de verkorte, geanonimiseerde versie van eindrapportage kan worden afgegeven.

4. Samenvatting onderzoeksbevindingen

In hoofdstuk 2 zijn de volgende onderzoeksvragen vermeld:

1. Welke financiële en organisatorische band bestaat er tussen Verslavingszorg, Werkprojecten en OCN?
2. In hoeverre voldoet de financiële administratie en de cliëntenadministratie aan de eisen die hieraan gesteld worden?
3. Om wat voor cliënten gaat het?
4. In hoeverre levert Verslavingszorg kwalitatieve zorg?
5. Waaruit bestaat de begeleiding en zorg die Verslavingszorg zegt te geven?
6. In hoeverre kan deze begeleiding als AWBZ-zorg worden aangemerkt?
7. In hoeverre zijn er aanwijzingen dat AWBZ-geld niet aan AWBZ-zorg dan wel aan OCN ten goede is gekomen?

Aan de hand van de onderzoeksbevindingen zoals die zijn opgenomen in hoofdstuk 4 en 5 van de integrale versie van de eindrapportage, zijn deze vragen hierna beantwoord. Met nadruk wijzen wij erop dat besloten is om voor de beantwoording van deze vragen - alleen - uit te gaan van de feiten die tijdens het onderzoek zijn verkregen. Hierbij heeft dus niet meegewogen wat de visie van de oud-medewerker is op een aantal onderzochte zaken dan wel wat de visie van het CIZ is met betrekking tot het indicatieproces. Dit is nagelaten omdat dit de kwaliteit en de objectiviteit van het onderzoek niet ten goede zou komen.

1. Financiële en organisatorische band tussen Verslavingszorg, Werkprojecten en OCN?

Op grond van de volgende onderzoeksbevindingen kan niet anders geconcludeerd worden dan dat op financieel en organisatorisch gebied een hechte band bestaat tussen Verslavingszorg, Werkprojecten en OCN.

Zo is de heer D.A. Sieval zowel bestuurder van Werkprojecten én manager Werkprojecten bij Werkprojecten als voorzitter van de Raad van Toezicht bij Verslavingszorg én voorganger van OCN. Afgevraagd kan dan ook worden of de heer D.A. Sieval zijn toezichtfunctie bij Verslavingszorg wel op onafhankelijke wijze kan uitoefenen.

Daarbij komt dat op grond van de artikelen 6.1 en 6.2 *Besluit uitvoering WTZi* (i.c. transparantie-eisen), de artikelen 13.1 en 13.2 van de statuten van Verslavingszorg en het *Reglement voor de Raad van Toezicht* strikte eisen worden gesteld aan leden van de Raad van Toezicht die inhouden dat leden niet een zodanig andere functie bekleden dat het lidmaatschap kan leiden tot onverenigbaarheid dan wel strijdigheid van deze functie met het belang van de stichting dan wel tot ongewenste vermenging van belangen. De functies die de heer D.A. Sieval op dit moment bekleedt, zijn hiermee in strijd althans het wekt nu de schijn dat deze functies hiermee in strijd zijn.

Verder kunnen cliënten alleen worden ingezet bij werkprojecten van Werkprojecten althans uit niets blijkt dat zij in de jaren vanaf 2006 ook bij werkprojecten van andere organisaties zijn ingezet. Van een samenwerking met andere organisaties is dan ook geen sprake gebleken. Dit betekent ook dat Werkprojecten belang heeft dat cliënten worden ingezet bij werkprojecten van Werkprojecten.

Werkprojecten maakt verder gebruik van medewerkers (werkbegeleiders) die feitelijk in dienst zijn van Verslavingszorg en waarvoor Werkprojecten op grond van detachering de totale personeelskosten betaalt. Werkprojecten maakt tot begin februari 2009 gebruik van de ruimte en de administratieve ondersteuning van Verslavingszorg waarvoor zij een vergoeding aan Verslavingszorg betaalt. Er bestaat verder een rekening courant verhouding tussen beide organisaties die zijn oorsprong heeft in het jaar 2005.

In artikel 10.3 van de statuten van Verslavingszorg is tenslotte nog opgenomen dat tot bestuursleden van Verslavingszorg in eerste instantie slechts kunnen worden benoemd leden van OCN waarmee ook sprake is van verwevenheid met OCN

2. Financiële administratie en cliëntenadministratie voldoen aan eisen?

De administratieve organisatie is wat betreft de financiële administratie grotendeels beschreven. Over de administratieve organisatie en de interne controle van de cliëntenadministratie is het volgende op te merken:

- Het proces rond de cliëntenadministratie is nauwelijks beschreven;
- Cliënten hoeven alleen bij opvang en bij vertrek te tekenen;
- Er wordt niet geregistreerd op welke datum cliënten begeleiding ontvangen hebben;
- Begeleiders maken van gesprekken met cliënten nagenoeg geen verslagen;
- Er vindt geen registratie plaats welke cliënten groeps gesprekken, groepsactiviteiten dan wel andere activiteiten in het kader van hun begeleiding hebben bijgewoond; wel zou worden vastgelegd welke cliënten bij een activiteit niet aanwezig waren;
- Het proces rond de registratie en declaratie van bestede uren / zorg kent (dan ook) geen controlemogelijkheden.

Hierdoor voldoet Verslavingszorg niet aan de eisen die op grond van de *Regeling CA/NR-100.092* aan de cliëntenadministratie worden gesteld. Gelet hierop en gelet op het feit dat bij het declaratieproces niet op de aanwezige administratieve organisatie en interne controle kan worden gesteund, wordt dan ook zeer sterk getwijfeld aan de juistheid van de door Verslavingszorg geregistreeerde en uiteindelijk bij het Zorgkantoor - en mogelijk ook in de jaren daarvoor bij Stichting Thuiszorg Nederland - gedeclareerde uren voor extramurale zorg en gedeclareerde dagen voor intramurale zorg per cliënt.

Verder moet in dit kader worden vermeld, dat Verslavingszorg cliënten bij binnenkomst uit bescherming onder andere contant en giraal geld afneemt waarna zij vervolgens het beheer van gelden van cliënt overneemt. Uitkeringen en andere inkomsten van cliënten lopen vanaf dan via de bankrekening van Verslavingszorg.

3. Om wat voor cliënten gaat het?

In de *Aanvraag functie Verblijf (kleinschalig verblijf)* die Verslavingszorg bij het Zorgkantoor indiende, was vermeld dat uit het onderzoek van Transmissie zou blijken:

“dat (...) uitbreiding van de mogelijkheden voor intramurale opvang en begeleiding van (multi-problemen en/of) drugs- en alcoholverslaafden binnen de gemeente Leiden wenselijk is. Een gecombineerde aanpak heeft daarbij de voorkeur.”

Uit onderzoek komt het volgende beeld van cliënten naar voren:

- Er is geen doelgroepbeschrijving geformuleerd en vastgelegd die aansluit bij het zorgaanbod dat Verslavingszorg aan cliënten biedt.
- Het overgrote deel van de cliënten komt niet uit Leiden dan wel uit het werkgebied van het Zorgkantoor maar uit andere delen van Nederland.
- Cliënten komen onder andere via de inloopruimte in Amsterdam bij Verslavingszorg binnen;
- Een inloopruimte in Leiden zou Verslavingszorg weliswaar van plan zijn maar hieraan kon volgens Verslavingszorg in het eerste kwartaal van 2009 geen uitvoering worden gegeven omdat andere zaken een hogere prioriteit op dat moment hadden;
- Over het algemeen gaat het om mannelijke cliënten met een dubbele diagnose. Uit de indicatiebesluiten blijkt namelijk dat in veel gevallen sprake is zowel van een psychiatrische of psychische stoornis als van een (ernstige) drugs en/of alcoholverslaving;
- Een groot deel van de cliënten verlaat Verslavingszorg kort na opvang weer.

Vanaf eind 2008 beschikt Verslavingszorg over een pand waar verslaafde vrouwen kunnen worden opgevangen. Uit het onderzoek is gebleken dat vanaf 6 april 2009 op deze locatie geen vrouwen meer worden opgevangen.

4. Levert Verslavingszorg kwalitatieve zorg?

Verslavingszorg heeft zich ertoe verbonden gelet op de ondertekende *Bestuursverklaring* om kwalitatieve zorg te leveren aan cliënten. Dat Verslavingszorg dit ook moet doen, is tevens in artikel 3.2, artikel 5 en artikel 6 van het *Contract AWBZ 2009 Zorgkantoor - Zorgaanbieder AWBZ* opgenomen.

Op grond van de onderzoeksbevindingen en het rapport van de IGZ kan niet anders worden geconcludeerd dan dat Verslavingszorg niet die kwalitatieve zorg levert die cliënten gezien hun (dubbele) diagnose nodig hebben. Hoewel de bedoelingen van medewerkers hoogstwaarschijnlijk goed zullen zijn, kan niet gesproken worden van zorg die op doelmatige en professioneel verantwoorde wijze door Verslavingszorg wordt geleverd.

Ter onderbouwing hiervan geldt het volgende:

- Uit de van Verslavingszorg ontvangen informatie over medewerkers blijkt dat begin april 2009 de opleidingsachtergrond en de medische achtergrond en ervaring van nagenoeg alle medewerkers (één begeleider daarvan uitgezonderd) niet toegesneden is op de problematiek van cliënten die bij Verslavingszorg op dat moment werden opgevangen.
- Daar komt bij dat een deel van de medewerkers uit ervaringsdeskundigen bestaat die tot nu toe geen enkele opleiding hebben genoten die aansluit op en relevant is voor de aan cliënten te verlenen zorg.
- Deze situatie was niet anders in 2006, 2007 en 2008 waarbij wel moet worden opgemerkt dat in de periode dat de oud-medewerker bij Verslavingszorg werkzaam was, hij de enige was die wel over de toegesneden opleiding, ervaring en achtergrond beschikte.
- Hoewel Verslavingszorg zegt contact te onderhouden met twee huisartsen in de wijk, werkt zij niet samen met andere relevante zorgaanbieders dan wel met andere zorgaanbieders binnen de regio van het Zorgkantoor voor het realiseren van een sluitend zorgaanbod. Onder andere valt hierbij te denken aan een structureel samenwerkingsverband met GGZ-Leiden waardoor multidisciplinaire deskundigheid gezien de achtergrond van (nieuwe) cliënten verzekerd is bij het intake- en opnameproces en de uitvoering van begeleiding
- Van een samenwerking met een GZ-psycholoog kan in dit geval geen sprake zijn omdat deze GZ-psycholoog slechts de diagnosestelling van cliënten voor het aanvragen van de indicatie verzorgt.
- Ook kan de geestelijke zorg waarvan sterk betwijfeld wordt of OCN deze zorg ook daadwerkelijk sinds juli 2007 levert, niet als kwalitatieve c.q. AWBZ-zorg worden aangemerkt, nu het pastorale team volgens Verslavingszorg slechts informeel en dus niet zichtbaar voor medewerkers en cliënten heeft gewerkt dan wel werkt.

5. Waaruit bestaat de begeleiding en de zorg?

Uit het Zorgplan komt het sterk christelijk karakter van de organisatie naar voren. Zo moeten cliënten:

- meedoen aan Bijbelstudies (fasen 1-4 verplicht, fase 5 vrijwillig)
- meedoen aan dagelijkse gebeden/bidstonden (fasen 1-4 verplicht, fase 5 vrijwillig),
- meehelpen in de taken van de kerk (fase 4 en 5 verplicht)

Verder hebben alle door Verslavingszorg aangeboden diensten een verplicht karakter. Hierdoor hebben cliënten niet die mogelijkheid zelf te kiezen of zij gebruik willen maken van niet-gerelateerde AWBZ-zorg c.q. van andere door Verslavingszorg te leveren diensten die niet verplicht kunnen worden gesteld. Als gevolg hiervan worden de rechten van cliënten niet gerespecteerd en gewaarborgd.

Uit antwoorden van Verslavingszorg zoals opgenomen in haar brieven van 9 en 21 april 2009, het Zorgplan, de reacties van geïnterviewden en de artikelen die in het Leidsch Dagblad verschenen, wordt verder duidelijk:

- dat nagenoeg alle activiteiten in het teken staan van het geloof, het gebed en de kerk/OCN;
- dat geen door Verslavingszorg zogenoemde psycho-educatieve trainingen en nauwelijks persoonlijke gesprekken met cliënten worden gehouden;
- dat in ieder geval tot en met eind maart 2009 geen workshops werden gegeven. Pas vanaf 1 april 2009 zou volgens Verslavingszorg een workshop verslaving beschikbaar zijn en gehouden worden.

Daarbij wordt afgevraagd of de zorg die Verslavingszorg aan haar cliënten tot nu toe biedt, wel aansluit bij de zorg die volgens de indicatiebesluiten voor cliënten c.q. voor de doelgroep noodzakelijk wordt geacht.

Verder worden cliënten van Verslavingszorg in fase 1 en 2 met name bij werkprojecten van Werkprojecten ingezet. In deze gevallen declareert Verslavingszorg de begeleiding als AWBZ-begeleiding bij het Zorgkantoor terwijl Werkprojecten van opdrachtgevers hiervoor al een vergoeding heeft ontvangen.

Dat deze cliënten ook daadwerkelijk op Werkprojecten worden ingezet, geeft Verslavingszorg niet alleen in haar antwoorden op vragen zelf toe maar wordt ook bevestigd in fasen 1 en 2 van het Zorgplan, het Programma fase 1-5, de overeenkomst tussen Verslavingszorg en Werkprojecten, de kopie facturen en overzichten die Verslavingszorg voor de in 2008 en het eerste kwartaal van 2009 verrichte werkprojecten heeft afgegeven, en de door het Leidsch Dagblad ondervraagde ex-clieënten.

6. Is de begeleiding / zorg als AWBZ-zorg aan te merken?

Op grond van de antwoorden op de voorgaande vraag kan niet anders worden geconcludeerd dan dat Verslavingszorg nauwelijks AWBZ-begeleiding / AWBZ-zorg verleent die voldoet aan de eisen die de AWBZ aan deze begeleiding stelt dan wel die voldoet aan de definitie van (ondersteunende en activerende) begeleiding en verblijf. Zo kunnen in onze optiek de begeleidingsuren werkprojecten vooralsnog niet als AWBZ-begeleiding worden gekwalificeerd nu deze uren niet meer behelzen dan het laten verrichten van werkzaamheden voor derden en dus niet voorzien in de begeleiding zoals onder de AWBZ vereist.

Daarbij komt dat de uren dat cliënten volgens Verslavingszorg door werkbegeleiders op werkprojecten van Werkprojecten begeleid worden en die door Verslavingszorg als AWBZ-begeleiding worden aangemerkt en bij het Zorgkantoor worden gedeclareerd, al volledig gefinancierd worden uit gelden die opdrachtgevers voor de uitvoering van de werkprojecten betalen. Uit onderzoek volgt verder dat de winsten uit deze werkprojecten aan OCN in de vorm van giften toevloeien zoals ook door ex-medewerkers wordt gesteld in het artikel dat in het Leidsch Dagblad op 28 maart 2009 verscheen. Dat dit ook daadwerkelijk gebeurt, bevestigt Verslavingszorg ook zelf.

Tevens kan worden gesteld dat het voorgaande in strijd is met de doelstellingen op grond waarvan Werkprojecten in 2005 een overeenkomst met Sociale Dienst en Arbeidsmarktbeleid (SD&A) is aangegaan, namelijk dat de inkomsten uit werkprojecten een vergoeding zijn ter financiering van de begeleidingskosten en overige kosten. Anders gesteld: Werkprojecten mocht niet winstgevend zijn, althans in de opzet zoals die in 2005 aan SD&A werd voorgehouden en in maart 2009 tegen SD&A werd bevestigd.

In de volgende tabel is inzichtelijk gemaakt hoe elke vorm van AWBZ-begeleiding op grond van de onderzoeksbevindingen is beoordeeld:

	Winnersway		Zorgkantoor		Onderbouwing
	1-2	3-4	1-2	3-4	
Werkdagen (5x)					
- Motivatiegroepsgesprek	3,0	3,0	0,0	0,0	Bidstonde
- Ontbijt	12,0	12,0	12,0	12,0	Begeleiding
- Werkzaamheden	187,5	0,0	0,0	0,0	Financiering Werkprojecten
- Koffie/thee	18,8	0,0	0,0	0,0	Idem
- Werkzaamheden/workshop	168,5	0,0	0,0	0,0	Idem
- Lunch	75,0	0,0	0,0	0,0	Idem
- Werkzaamheden/workshop	206,5	0,0	0,0	0,0	Idem
- Koffie/thee	18,8	0,0	0,0	0,0	Idem
- Karaktervormend onderwijs	15,0	15,0	0,0	0,0	Bijbelstudie
- Avondeten	12,0	12,0	12,0	12,0	Begeleiding
- Motivatiegroepsgesprek	6,0	6,0	0,0	0,0	Bidstonde
- Koffie	6,0	6,0	6,0	6,0	Begeleiding
Zaterdag / zondag (2x)					
- Lunch	6,0	6,0	6,0	6,0	Begeleiding
- Avondeten	6,0	6,0	6,0	6,0	Begeleiding
- Inloop Amsterdam	0,0	9,0	0,0	0,0	OCN-activiteit
- Motivatiegroepsgesprek	3,0	3,0	0,0	0,0	Bidstonde
- Koffie/thee	3,0	3,0	0,0	0,0	Geen begeleiding
- Avondactiviteit	12,0	3,0	0,0	0,0	Komt niet voor
Overig (1x)					
- ongeplande momenten	60,0	60,0	60,0	60,0	-
- administratie	90,0	60,0	30,0	30,0	Duur niet realistisch
- structurele begeleiding	0,0	30,0	0,0	0,0	Komt niet voor
Totaal min. per week	909,1	234,0	126,0	126,0	

Tabel 1. Beoordeling geleverde begeleiding per week in minuten (situatie vanaf 1 januari 2009)

Van het aantal uren dat Verslavingszorg in fase 1 en 2 (909 min.) en in fase 3 en 4 (234 min) als AWBZ-begeleiding aanmerkt kan na onderzoek hooguit 126 minuten per week als AWBZ-begeleiding / AWBZ-zorg worden bestempeld.

Dat er behalve deze uren ook nog sprake zou zijn van andere begeleiding die als AWBZ-zorg kan worden aangemerkt, is door Verslavingszorg onvoldoende onderbouwd. Daarbij komt dat niet kan worden gecontroleerd of ook daadwerkelijk begeleiding heeft plaatsgevonden nu er van de (groeps)gesprekken met en begeleiding van cliënten geen of nagenoeg geen registratie plaatsvindt. In dit kader moet nog worden opgemerkt dat de situatie in de jaren 2005 tot en met 2008 hoogstwaarschijnlijk niet anders moet zijn geweest dan in 2009.

7. AWBZ-gelden niet aan AWBZ-zorg dan wel aan OCN besteed?

- bijdrage cliënten versus gift

Uit het onderzoek komt naar voren dat AWBZ-gelden in 2008 - maar ook in 2006 en 2007 - naar OCN zijn gestroomd. Vastgesteld is dat dit geld - anders dan Verslavingszorg beweert - in deze jaren niet uit de bijdragen van cliënten werd betaald. Verder kunnen de kosten voor geestelijke zorg die door OCN vanaf juli 2007 zou zijn geleverd, niet worden aangemerkt als AWBZ-begeleiding. Daarbij komt dat er sterk aan getwijfeld wordt of OCN hiervoor wel die diensten heeft verleend die Verslavingszorg volgens de overeenkomst met OCN is overeengekomen.

Dat de bedragen die aan OCN ten goede zijn gekomen, eerder als gift zouden moeten worden aangemerkt als gevolg waarvan deze bedragen niet uit AWBZ-gelden kunnen worden voldaan, blijkt wel uit het feit dat deze bedragen in 2007 en 2008 in eerste instantie geboekt werden op Kruisposten en in de jaarrekening over 2007 waren opgenomen onder de post *Contributie en bijdragen* en pas in 2008 onder *Geestelijke zorg*. De verklaring van Verslavingszorg dat zij ge-

durende deze periode bezig was een correcte weergave van deze bedragen in de administratie te zoeken, komt dan ook onwaarschijnlijk over. Gelet hierop kunnen deze bedragen dan ook niet uit AWBZ-gelden worden betaald.

Verder kan worden gesteld dat de uitspraken van ex-medewerkers correct zijn die in het artikel in het Leidsch Dagblad van 28 maart 2009 zijn opgenomen. Deze ex-medewerkers beweren dat Verslavingszorg maandelijks € 2.500 en Werkprojecten € 4.000 aan OCN overmaken. Dit wordt bevestigd aan de hand van de bankafschriften die in het kader van het onderzoek zijn beoordeeld. Ook de in het artikel genoemde gift die ten goede zou zijn gekomen aan een project in Kenia, is correct. Ook dat blijkt uit het desbetreffende bankafschrift.

- inloop Amsterdam

De inloop in Amsterdam kan niet als AWBZ-zorg worden aangemerkt als gevolg waarvan deze kosten niet uit AWBZ-gelden kunnen worden betaald. In dit geval gaat het met name om mensen die van eten en drinken worden voorzien en van wie het overgrote deel uiteindelijk geen gebruik maakt van de opvang bij Verslavingszorg in Leiden.

- huur OCN

Verslavingszorg heeft aan OCN zoals blijkt uit de overlegde huurovereenkomst, een gedeelte van het pand aan de Turkooislaan 131 in Leiden onderverhuurd. Dat Verslavingszorg in 2008 bepaalde dat OCN vanaf april 2008 om financiële redenen geen huur meer hoefde te betalen, heeft tot gevolg gehad dat in 2008 de gedeerde vergoeding voor huisvestingskosten uiteindelijk ten laste van AWBZ-gelden kwam. Dit laatste is ook financieel onderbouwd. In haar brief van 21 april 2009 heeft Verslavingszorg aangegeven dat zij met OCN over de terugbetaling van € 31.137,57 aan huur (i.c. periode april – december 2008) een betalingsregeling zal treffen.

In dit kader wordt nog afgevraagd of de door OCN te betalen prijs voor de door haar gehuurde ruimte (i.c. deel A) wel in verhouding staat tot de huur die Verslavingszorg voor de gehele ruimte (i.c. deel A en C) betaalt.

- oprichtingskosten Werkprojecten

Zoals Verslavingszorg zelf stelt, werden de oprichtingskosten van Werkprojecten in 2005 feitelijk betaald door Verslavingszorg als gevolg waarvan dat jaar een rekening-courant verhouding ontstond. Afgevraagd wordt in hoeverre deze kosten in dat jaar werden gefinancierd met AWBZ-geld.

Aan de hand van het voorgaande is de volgende tabel opgesteld waarbij de bedragen zijn afgerond op duizenden euro's. Tevens kan gesteld worden dat ook in de jaren 2006 en 2007 de hiervoor genoemde kosten ten onrechte uit AWBZ-gelden werden betaald dan wel gefinancierd.

		2008	2007	2006	2005
Verslavingszorg					
- Bijdrage OCN "geestelijke zorg"	OCN 1)	30.000	15.000	0	0
- Inloop Amsterdam	OCN 1)	24.000	28.000	22.000	0
- Niet betaalde huur OCN	OCN	31.000	0	0	0
Werkprojecten					
- Giften aan OCN	OCN	48.000	16.000	0	0
- Detachering D.A. Sieval - OCN	OCN	37.000	27.000	27.000	0
- Oprichtingskosten	AWBZ	0	0	0	60.000
Totaal		170.000	86.000	49.000	60.000

Tabel 2. AWBZ-gelden niet aan AWBZ-zorg dan wel aan OCN besteed 2006-2008

1) Deze kosten kunnen tevens niet uit AWBZ-gelden worden betaald

5. Consequenties onderzoek

5.1 Door te voeren wijzigingen en maatregelen

Gelet op de onderzoeksbevindingen zoals zijn vermeld in hoofdstuk 4, en de bevindingen van de IGZ zoals deze zijn vastgelegd in de rapportage van 1 mei 2009, zijn wij geen andere mening toegedaan dan die welke wij in onze brief van 7 mei 2009 aan Verslavingszorg hebben gesteld, namelijk dat Verslavingszorg tot nu toe ernstig tekort is geschoten in de nakoming van de met het Zorgkantoor gesloten overeenkomst waarbij het er met name om gaat:

- dat de basisvoorwaarden voor verantwoorde zorg onvoldoende aanwezig zijn;
- dat de zorgverlening in het geheel niet is afgestemd op de doelgroep;
- dat Verslavingszorg zich niet richt op het leveren van zorg die wordt geleverd aan AWBZ-verzekerden uit het werkgebied van het Zorgkantoor;
- dat de activiteiten ten onrechte een verplicht en religieus karakter hebben;
- dat de grondrechten van cliënten ten onrechte teveel worden ingeperkt;
- dat een passend zorgplan ontbreekt;
- dat geen passende zorg wordt verleend als omschreven in artikel 8 van het *Besluit Zorgaanspraken AWBZ*;
- dat nog niet (volledig) voldaan wordt aan de voor Verslavingszorg geldende regelgeving waaronder de *Wet Medezeggenschap Cliënten Zorgsector*, de *Wet Klachtrecht Cliënten Zorginstellingen* en de *Wet op de Geneeskundige Behandelovereenkomst*; en
- dat sprake is van een administratieve en bestuurlijke organisatie waarbij verantwoordelijkheden, toezicht daarop en onderlinge financiële verhoudingen niet zakelijk zijn vormgegeven en waardoor onvoldoende duidelijk en controleerbaar is of de door Verslavingszorg geregistreerde en uiteindelijk bij het Zorgkantoor in rekening gebrachte uren ook daadwerkelijk zijn geleverd.

Verder blijft het Zorgkantoor van mening dat Verslavingszorg het Zorgkantoor voorafgaande aan het aangaan van de overeenkomst onjuist heeft geïnformeerd waarbij het er met name om gaat:

- dat Verslavingszorg het Zorgkantoor in het geheel niet op de hoogte heeft gesteld van het ernstige tekortschieten van de zorginstelling; en
- dat zij in het geheel niet voldeed aan de eisen van de door haar met het Zorgkantoor gesloten overeenkomst terwijl de inhoud ervan Verslavingszorg reeds bekend was en uit de *Bestuursverklaring geschiktheideisen* en de *Bestuursverklaring gunningeisen* anders blijkt.

Voorgaande heeft als consequentie dat het Zorgkantoor van Verslavingszorg eist dat zij **uiterlijk op 31 augustus 2009** zodanige wijzigingen doorvoert dan wel zodanige maatregelen treft dat zij voldoet aan de eisen die het Zorgkantoor en de wet- en regelgeving stelt ten aanzien van:

- de administratieve organisatie en de interne controle onder andere opgenomen in *Regeling CA/NR-100.092*;
- de transparantie van de organisatie en de financiën onder andere opgenomen in artikel 6.1 en 6.2 van het *Besluit uitvoering WTZi*;
- de rechten en vrijheden van cliënten;
- het beheer van gelden van cliënten;
- de kwaliteit van de zorg waarbij in ieder geval aandacht moet worden besteed aan:
 - de doelgroep die Verslavingszorg van zorg wenst te voorzien;
 - de opleiding van medewerkers die moet aansluiten op de door Verslavingszorg te verlenen zorg;

- de wijze waarop multidisciplinaire deskundigheid voor het intake- en opnameproces en de uitvoering van begeleiding binnen Verslavingszorg verzekerd is;
- de tot nu toe geleverde zorg die een sterk christelijk en verplicht karakter heeft terwijl een deel van deze zorg c.q. diensten niet verplicht kunnen worden gesteld omdat deze zorg niet AWBZ-gerelateerd is;
- de keuzevrijheid van cliënten om wel of niet aan door Verslavingszorg aangeboden zorg en aan via Werkprojecten aangeboden werkprojecten deel te nemen;
- de wijze waarop de zorg aansluit bij de zorg die op grond van de indicatiebesluiten gewenst dan wel noodzakelijk is.

Hierbij dient Verslavingszorg tevens rekening te houden met de onderzoeksbevindingen zoals deze zijn vermeld in hoofdstuk 4 van deze rapportage, en de bevindingen van de IGZ zoals deze zijn vastgelegd in de rapportage van 1 mei 2009. Het Zorgkantoor dient **uiterlijk 31 juli 2009** door Verslavingszorg te worden geïnformeerd over de te nemen maatregelen en de door te voeren maatregelen.

Bij het bepalen van de termijn waarbinnen wijzigingen dienen te zijn doorgevoerd en maatregelen dienen te zijn getroffen, is rekening gehouden met het feit:

- dat Verslavingszorg sinds 1 mei 2009 ervan op de hoogte is dat zij op grond van de bevindingen van de IGZ maatregelen moet treffen ten aanzien van de kwaliteit van de door haar te leveren zorg; en
- dat Verslavingszorg sinds 28 april 2009 bekend is met de - weliswaar voorlopige - onderzoeksbevindingen van het Zorgkantoor zoals vermeld in hoofdstuk 6 van de concept eindrapportage.

5.2 Overige consequenties

Gelet op de onderzoeksbevindingen kunnen de volgende kosten in ieder geval vanaf 1 januari 2009 niet uit AWBZ-gelden worden gefinancierd nu de werkzaamheden die hiertegenover staan, niet als kwalitatieve zorg c.q. zorg in het kader van de AWBZ kunnen worden aangemerkt:

- de kosten van de geestelijke zorg die OCN sinds juli 2007 zou leveren, omdat het pastorale team volgens Verslavingszorg slechts informeel en dus niet zichtbaar voor medewerkers en cliënten werkt dan wel tot nu toe heeft gewerkt;
- de kosten van de inloop Amsterdam omdat het kosten zijn die worden met name worden gemaakt om mensen van eten en drinken te voorzien van wie het overgrote deel uiteindelijk geen gebruik maakt van de opvang bij Verslavingszorg in Leiden.

Voorgaande betekent ook dat vanaf 1 januari 2009 deze kosten uit andere bronnen dan de AWBZ moeten worden bekostigd. Mede gelet op wat hiervoor is vermeld, dient Verslavingszorg er verder voor te zorgen:

- dat OCN uiterlijk 31 juli 2009 de nog resterende huurachterstand over 2009 en uiterlijk 31 augustus 2009 het nog resterende deel van de huur over 2008 betaald heeft welk laatste bedrag OCN om financiële redenen in 2008 niet hoefde te betalen en waarvoor Verslavingszorg volgens haar brief van 21 april 2009 met OCN een betalingsregeling zou treffen;
- dat betalingen aan en ontvangsten voor OCN en Werkprojecten die in geen relatie staan tot Verslavingszorg dan wel die in geen relatie staan tot de door haar verleende AWBZ-zorg, uiterlijk 31 augustus 2009 gescheiden worden gehouden van de met AWBZ-gelden betaalde zorg waarbij tevens als eis wordt gesteld dat dit ook geldt voor betalingen en ontvangsten uit de periode 1 januari 2009 tot en met 31 augustus 2009;
- dat op 30 september 2009 ten minste 50% van de vorderingen op cliënten die op 31 december 2008 door Verslavingszorg als oninbaar zijn aangemerkt (i.c. een bedrag van in totaal € 41.348), alsnog geïncasseerd is.

5.3 Controle op doorvoering maatregelen

Op grond van artikel 12 van het *Contract AWBZ 2009 Zorgkantoor-Zorgaanbieder AWBZ* zal het Zorgkantoor aangekondigd dan wel onaangekondigd de komende maanden bij Verslavingszorg één of meer bezoeken afleggen om te beoordelen of de door haar te nemen maatregelen / wijzigingen ook daadwerkelijk worden dan wel zijn doorgevoerd. Afgezien hiervan informeert Verslavingszorg in ieder geval op **1 augustus 2009**, **15 augustus 2009** en **31 augustus 2009** het Zorgkantoor schriftelijk over de voortgang van de door te voeren maatregelen / wijzigingen.

Indien na een bezoek van het Zorgkantoor dan wel uit de schriftelijke rapportage van Verslavingszorg mocht blijken dat Verslavingszorg één of meer van de door haar te treffen maatregelen dan wel door te voeren wijzigingen niet op de hiervoor genoemde data dan wel binnen de genoemde termijn heeft doorgevoerd dan wel zal hebben doorgevoerd, dan behoudt het Zorgkantoor zich het recht voor om maatregelen te treffen.

5.4 Ingediende declaraties

Tot en met periode 6 van 2009 heeft betaling van de door Verslavingszorg ingediende declaraties - voor de periode 4 tot en met 6 na uitspraak voorzieningenrechter - op voorschotbasis plaatsgevonden. Nu uit het onderzoek volgt dat geen zekerheid bestaat over de juistheid van de gedeclareerde uren en dagen en hierover ook geen zekerheid zal worden verkregen, zal het Zorgkantoor uiterlijk 31 juli 2009 een voorstel doen over de wijze waarop honorering van deze uren en dagen zou moeten plaatsvinden.

Gelet op de uitspraak van de rechter in het kort geding van 17 juni 2009 die aangeeft dat "*op diverse punten onduidelijkheid bestaat over de financiering van de door Verslavingszorg geleverde zorg*" zal in dit voorstel in ieder geval worden ingegaan op de volgende posten:

- de in rekening te brengen begeleidingsuren die op werkprojecten betrekking hebben;
- de vergoeding voor het aantal plaatsen (i.c. kapitaallasten en energiekosten) in 2009;
- de inkomsten die op de gedeclareerde zorg in mindering moeten worden gebracht indien hierbij gebruik gemaakt is van activa of mensen gefinancierd met publieke middelen.

5.5 Financiële positie

Gelet op het feit dat Verslavingszorg in het kort geding dat op 17 juni 2009 op haar verzoek plaatsvond, aangaf dat haar financiële positie op dat moment zorgelijk was, dient zij gelet op artikel 10.3 lid c het Zorgkantoor uiterlijk 15 augustus 2009 inzicht te geven in de financiële vermogenspositie (inclusief solvabiliteit, rentabiliteit, liquiditeit) en bedrijfsvoering per 31 juli 2009. Het Zorgkantoor behoudt zich het recht voor om de door Verslavingszorg in het kader hiervan verstrekte stukken c.q. informatie te controleren dan wel te laten controleren.